

BZK-II. 644.3.12.2012.EKos

Egz. 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206 z późn. zm.), zespół kontrolny Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, przeprowadził w dniu 18 października 2012 r. kontrolę problemową stanu realizacji zadań obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Międzyrzeczu.

Kierownikiem podmiotu kontrolowanego jest Pan Grzegorz Gabryelski, na stanowisku Starosty Międzyrzeckiego od dnia 27 listopada 2006 r.

Prowadzącym sprawy obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego jest Pan Mirosław Szulga, na stanowisku Podinspektora ds. zarządzania kryzysowego od 15 stycznia 2003 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w składzie:

1. Edmund Kościów (kierownik zespołu kontrolnego) - Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, nr upoważnienia 361/1/2012 z dnia 28 września 2012 r.
2. Marcin Skórzewski (członek zespołu kontrolnego) – Starszy Inspektor w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, nr upoważnienia 361/2/2012 z dnia 28 września 2012 r.

Celem kontroli była ocena działalności Starosty jako szefa obrony cywilnej powiatu, a zwłaszcza sposobu ustalania zadań, nadzoru i kontroli realizacji tych zadań, oraz stosowanych form i metod kierowania przygotowaniem obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego na obszarze powiatu.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniu 18 października 2012 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu, ul. Przemysłowa 2.

Zgodnie z Programem kontroli, zakres kontroli obejmował:

1. Sprawowanie przez starostę funkcji koordynacyjnej w zakresie przygotowań i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.
2. Sposób planowania i ustalania zadań dla jednostek podległych.
3. Nadzór i kontrolę przygotowań obrony cywilnej.
4. Sposób opracowania i aktualność dokumentów planistyczno-organizacyjnych.
5. Organizację i funkcjonowanie powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

1. Sprawowanie przez starostę funkcji koordynacyjnej w zakresie przygotowań i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Zgodnie z zapisem § 4 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850), starostowie – szefowie obrony cywilnej powiatów ustalają zadania i kontrolują ich realizację oraz koordynują i kierują działalnością w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej przez szefów obrony cywilnej gmin. Zasady funkcjonowania obrony cywilnej na obszarze powiatu starostowie określają aktami prawa miejscowego (zarządzenia, wytyczne).

Wojewoda Lubuski - Szef Obrony Cywilnej Województwa ustalił, że zasady przygotowania i funkcjonowania obrony cywilnej, na każdym szczeblu administracji rządowej i samorządowej w województwie lubuskim, mają być określane trzema podstawowymi aktami prawa miejscowego wydanymi przez szefa obrony cywilnej określonego szczebla, to jest:

- 1) zarządzeniem w sprawie tworzenia i przygotowania do działania formacji obrony cywilnej na terenie powiatu (gminy);
- 2) zarządzeniem w sprawie zasad przygotowania i zapewnienia działania powiatowych (gminnych) elementów systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz systemu wykrywania i alarmowania;
- 3) wytycznymi w sprawie opracowania planów obrony cywilnej w gminach i zakładach pracy.

W Starostwie Powiatowym w Międzyrzeczu kontrolującym przedstawiono wszystkie trzy, wymienione wyżej, dokumenty. W trakcie analizy poszczególnych dokumentów (aktów prawnych) stwierdzono:

Ad 1) Zarządzenie Starosty Powiatu Wschowskiego - Szefa Obrony w sprawie tworzenia i przygotowania do działania formacji obrony cywilnej w powiecie wschowskim w trakcie nowelizacji. Gruntowna nowelizacja zarządzenia wynika z konieczności dostosowania wielkości i struktur powiatowych i gminnych formacji obrony cywilnej do aktualnych potrzeb i możliwości ich tworzenia.

Ad 2) Zarządzenie Nr 51/08 Starosty Międzyrzeckiego z dnia 31 grudnia 2008 r. w sprawie zasad przygotowania i zapewnienia działania Powiatowego Systemu Wczesnego Ostrzegania o zagrożeniach oraz Powiatowego Systemu Wykrywania i Alarmowania w powiecie międzyrzeckim. Podstawa prawna wydania zarządzenia właściwa. Zmiany w aktach prawnych określone w przypisach. Zarządzenie merytorycznie poprawne, właściwie reguluje organizację systemu wykrywania i alarmowania w powiecie. Akt prawny opracowany zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908).

Ad 3) Wytyczne Starosty Międzyrzeckiego - Szefa Obrony Powiatu z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej gmin ustalone zarządzeniem Nr 19.2012 z dnia 24 maja 2012 r. Zarządzenie i wytyczne przekazane zostało gminom.

2. Planowanie i ustalanie zadań dla jednostek podległych.

Zadania obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego na rok 2012 dla gmin i powiatowych jednostek organizacyjnych ustalone zostały w „Wytycznych Starosty Międzyrzeckiego - Szefa Obrony Cywilnej Powiatu do działalności w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w roku 2012” z dnia 12 stycznia 2012 r. Wytyczne zawierają podsumowanie zadań wykonanych w roku 2011 oraz zadania planowane na rok 2012.

Do wytycznych opracowano Kalendarzowy plan działania. Wytyczne i Kalendarzowy plan działania przekazane zostały jednostkom podległym za pokwitowaniem odbioru. Sposób przypisania zadań poszczególnym jednostkom organizacyjnym na obszarze powiatu jest zbyt ogólny (wszyscy burmistrzowie, wójtowie).

3. Nadzór i kontrola przygotowań obrony cywilnej.

Starostwo Powiatowe w Międzyrzeczu posiada roczny plan kontroli jednostek organizacyjnych na obszarze powiatu. W kontrolach, których zakres obejmuje zagadnienia

bezpieczeństwa mieszkańców, uczestniczy pracownik prowadzący w starostwie sprawę obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego. W Kalendarzowym planie działania, w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego na rok 2012, nie wyodrębniono oddzielnego zadania dotyczącego kontroli w gminach. Zamiar przeprowadzenia kontroli dokumentacji obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz stanu technicznego i sposobu przechowywania sprzętu w gminach Skwierzyna i Bledzew zapisany został w dziale zabezpieczenie logistyczne. Planowany termin kontroli – listopad. W związku z opracowywaniem nowych planów obrony cywilnej, co wiąże się z koniecznością dokonania weryfikacji lub ustalenia nowych zadań dla jednostek organizacyjnych i przeprowadzenia restrukturyzacji sił (formacji) obrony cywilnej, wskazane jest objęcie zakresem kontroli w gminach, w roku 2013, tych właśnie zagadnień.

4. Sposób opracowania i aktualność dokumentów planistyczno-organizacyjnych.

W związku z wejściem w życie Wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin oraz wytycznych Wojewody Lubuskiego z dnia 25 kwietnia 2012 r., należy dokładnie wykonać zadania zapisane w § 2 zarządzenia Nr 171 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 kwietnia 2012 r. w tej sprawie. Starosta Międzyrzecki wydał wytyczne z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej gmin, ustalone zarządzeniem Nr 19.2012 z dnia 24 maja 2012 r. Do czasu kontroli nie przystąpiono jednak do wykonywania nowego planu obrony cywilnej powiatu.

Starostwo Powiatowe w Międzyrzeczu posiada, opracowany w roku 2011, Powiatowy Plan Zarządzania Kryzysowego. Plan został uzgodniony z uczestnikami procesu reagowania, Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego oraz zatwierdzony, w ustawowym trybie, przez Wojewodę Lubuskiego. Plan Zarządzania Kryzysowego posiada wszystkie, określone ustawą o zarządzaniu kryzysowym, elementy. Dokument do dnia kontroli nie wymagał aktualizacji.

5. Organizacja i funkcjonowanie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego powołany został zarządzeniem Nr 29 Starosty Międzyrzeckiego z dnia 9 listopada 2007 r. w sprawie sposobu ustalenia składu i sposobu funkcjonowania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. Zarządzenie zawiera regulamin działania Zespołu. Zarządzenie zostało opracowane poprawnie merytorycznie, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Posiedzenia Zespołu organizowane są zgodnie z Planem pracy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego opracowywanym na kolejne lata. Posiedzenia Zespołu planowane są

w każdym kwartale. W roku 2012 na pięć planowanych posiedzeń przeprowadzone zostały trzy. Tematyka dwóch (styczeń, marzec) dotyczyła działań profilaktycznych w związku z zaistnieniem zdarzeń mogących zapoczątkować epidemię ptasiej grypy. Podjęte działania wykluczyły zaistnienie ognisk epidemii. Trzecie posiedzenie (sierpień) zwołane zostało w celu dokonania oceny stanu bezpieczeństwa na obszarach poszczególnych gmin w związku z występowaniem na obszarze kraju anomalii pogodowych oraz zjawisk o charakterze klęski żywiołowej.

Ustalenia i wnioski:

- 1) Zasady funkcjonowania obrony cywilnej w powiecie międzyrzeckim ustalone zostały przez Starostę – Szefa Obrony Cywilnej Powiatu zarządzeniami i wytycznymi. Akty prawa miejscowego dotyczące zagadnień objętych kontrolą sporządzane są merytorycznie poprawnie, na podstawie zaktualizowanych aktów prawnych stanowiących podstawę ich wydania. Akty prawa miejscowego opracowywane są zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908).
- 2) Planowanie i ustalanie zadań jednostkom podległym przez Starostę - Szefa Obrony Cywilnej Powiatu odbywa się prawidłowo, zgodnie z zapisami § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850).
- 3) W związku z wejściem w życie wytycznych Wojewody Lubuskiego z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej powiatów i gmin, należy dokładnie wykonać zadania zapisane w § 2 zarządzenia Nr 171 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 kwietnia 2012 r. ustalającego ww. wytyczne oraz przystąpić niezwłocznie do opracowywania planu obrony cywilnej powiatu.
- 4) Realizacja zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym opracowanie Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego, uzgadnianie i zatwierdzanie gminnych planów zarządzania kryzysowego, prowadzona jest właściwie. Plany takie, zatwierdzone przez Starostę, posiadają wszystkie jednostki samorządowe powiatu.
- 5) Zadania w zakresie zarządzania kryzysowego Starosta wykonuje przy pomocy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego powołanego zarządzeniem Starosty i funkcjonującego zgodnie z regulaminem i planem pracy Zespołu.

W trakcie kontroli zostały omówione drobne uchybienia opisane w niniejszym projekcie wystąpienia oraz udzielono instruktażu dotyczącego sposobu realizacji poszczególnych zadań.

6. Działalność Starosty jako Szefa Obrony Cywilnej Powiatu kontrolujący ocenili **pozytywnie**.

7. Zalecenia pokontrolne.

Dla usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w dalszej działalności, zrealizować należy następujące wnioski i zalecenia:

- 1) Realizując zapis § 2 zarządzenia Nr 171 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej powiatów i gmin, w starostwie i urzędach gmin przystąpić do opracowywania nowego planu obrony cywilnej według zasad określonych w wytycznych Wojewody Lubuskiego - Szefa Obrony Cywilnej Województwa, ustalonych wyżej wymienionym zarządzeniem.
- 2) W ramach kontroli gmin Skwierzyna i Bledzew, planowanych do przeprowadzenia w listopadzie bieżącego roku, dokonać oceny stanu zaawansowania prac nad dokumentami nowego planu obrony cywilnej gmin i kart realizacji zadań obrony cywilnej jednostek organizacyjnych, którym zadania takie zostały postawione.
- 3) Na rok 2013 zaplanować przeprowadzenie kontroli doraźnych we wszystkich gminach powiatu, których głównym celem będzie koordynacja opracowywania nowych planów obrony cywilnej.

Termin wykonania zaleceń pokontrolnych zapisanych w pkt 1 i 2 - **31 grudzień 2012 r.**

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092) oczekuję, w terminie **7 dni** od wyznaczonego terminu wykonania zaleceń pokontrolnych, informacji o sposobie ich wykonania, a także o działaniach podjętych w celu realizacji zaleceń zapisanych w pkt 3, w roku 2013.